

NOTA DE PREMSA
9 de desembre de 2013

***Cristianisme i Justícia* analitza les aportacions dels moviments socials en un moment de crisi social i política**

Les propostes dels moviments socials marquen el rumb a seguir en aquest canvi d'època

Òscar Mateos, responsable de l'àrea social de Cristianisme i Justícia i professor de la Universitat Ramon Llull i **Jesús Sanz**, professor d'antropologia social de la Universidad Complutense de Madrid, acaben de publicar el quadern **“Canvi d'època, canvi de rumb?”**

El món que hem conegut aquestes darreres dècades sembla que s'estigui ensorrant a marxes forçades, al mateix temps que emergeixen noves formes d'organització i participació des de la societat civil. El paper dels moviments socials pot ser fonamental en l'articulació d'una ciutadania organitzada que lideri un canvi “des de baix” i generi una transformació social necessària per superar el moment actual.

És per això que *Cristianisme i Justícia* ha vist necessari dedicar el seu darrer quadern a l'anàlisi de les característiques dels moviments socials i de les propostes de transformació que estan plantejant.

Sota el títol **“Canvi d'època, canvi de rumb?”**, Òscar Mateos i Jesús Sanz comencen situant-nos en el context actual i les seves possibles causes, per passar després a la descripció de l'origen i les característiques dels nous moviments socials. Finalment, els autors analitzen algunes de les principals propostes que són avui objecte de discussió i de debat en aquests moviments.

Precarització, fractura social i crisi institucional

El moment actual està marcat pel domini d'un capitalisme financer i especulatiu, la precarització del mercat laboral, les retallades en despesa social, un fort creixement de la desigualtat i una creixent desafecció política i institucional.

L'escenari actual és, segons els autors, el resultat de l'esquerda de dos contractes socials: l'econòmic i el consens de la transició, que han regulat la nostra vida en les últimes dècades, així com per un desplaçament del poder de la política a les finances.

Davant aquesta situació, l'emergència dels moviments socials, que té el seu moment clau de visibilitat en el 15M, esdevé una forma d'expressió ciutadana d'insatisfacció i al mateix temps de voluntat d'empoderament social. El seu valor principal, segons els autors, és el de retornar a la societat el debat: la necessitat d'entendre què passa, de posicionar-se i de cercar alternatives.

La ruptura d'un monopoli

Els moviments socials s'han erigit en un actor clau, caracteritzat pel seu funcionament en xarxa i per la seva demanda de més democràcia i justícia social. Per als autors, **“internet i les xarxes socials han estat les eines clau en les mobilitzacions, però no, com a vegades es confon, la seva causa”**.

“La seva centralitat” –diuen els autors- **“està en la ruptura, segurament irreversible, d'un doble monopoli: el de la forma de fer política, a través dels partits polítics i de les institucions, i el de la forma de comunicar, a través dels mitjans de comunicació de masses”**.

“Sí, es pot!”: Aportacions i propostes dels moviments socials

Però, més enllà de les demandes, els moviments socials tenen propostes a fer? Amb lema “Sí, es pot” els moviments socials insisteixen en l'existència d'alternatives a les polítiques imperants i

proposen accions concretes per a la superació del model econòmic i productiu actual. Les seves propostes són, per als autors, l'horitzó a seguir per a fer possible un canvi de rumb.

El quadern presenta algunes d'aquestes propostes i línies de treball:

- Davant la crisi de la representativitat, passar d'una democràcia de *baixa intensitat* a una democràcia *d'alta intensitat*, amb més participació en la gestió dels assumptes comuns i una altra manera d'entendre la política. Això passa, segons el quadern, per la creació de formes d'innovació política que estenguin la participació ciutadana a tots els nivells.
- Determinar responsabilitats sobre el deute per tal de debatre sobre la legitimitat d'aquest deute i quines han de ser les condicions del seu pagament.
- Un model fiscal més just i progressiu, la lluita contra el frau fiscal i l'especulació financera.
- L'aposta pels béns comuns i la sobirania alimentària.
- Repensar el món del treball: revisió de les relacions salarials per frenar l'esquerda salarial, mesures de repartiment de l'ocupació, apostar pel cooperativisme i l'economia social, establir una renda bàsica de ciutadania, el reconeixement dels treballs no remunerats com el *treball de cura*,...
- Fer front a la crisi ecològica, orientant l'economia cap a un model productiu que tingui en compte els límits ecològics del planeta i apostant per visions com la del decreixement.

Els autors conclouen que no és possible una proposta de canvi si no es tenen en compte els límits ecològics, i més i millor democràcia per fer front a la crisi de representativitat en la que ens trobem. Aquest text també posa de relleu la importància fonamental dels processos socials que sorgeixen "des de baix" com a motor de canvi social. En definitiva, el quadern aporta claus per a la reflexió i la transformació en un moment de profunds canvis socials.

Jesús Sanz Professor d'Antropologia Social a la Universidad Complutense de Madrid. Els seus principals temes d'interès estan relacionades amb els moviments socials, el vincle entre migració i desenvolupament, i el consum responsable. És membre de diferents organitzacions i moviments socials relacionats amb el consum responsable, la sobirania alimentària i el moviment ecologista.

Oscar Mateos Responsable de l'àrea social de Cristianisme i Justícia i professor de cooperació i desenvolupament de la Universitat Ramon Llull. Els seus principals àmbits d'interès estan relacionats amb la pau, la seguretat i el desenvolupament a l'Àfrica Subsahariana o els moviments socials i el canvi social. Amb CiJ ha publicat "Àfrica, el continent maltractat" (Quadern n° 137). Té el bloc "[Todo es posible](#)".

Més informació:

- Canvi d'època. Canvi de rumb? ([descarregar quadern en català](#))
- Cambio de época. ¿Cambio de rumbo? ([descargar cuaderno en español](#))
- [Imatge de Portada \(català\)](#) - [Imagen de Portada \(español\)](#)

Cristianisme i Justícia és un centre d'estudis dedicat a la reflexió social i teològica. Agrupa un equip de més de 80 experts, professors i professionals que estan en contacte directe amb les realitats socials. La seva reflexió analitza amb rigor, denuncia des del compromís i proposa alternatives per a la transformació de les realitats generadores d'injustícies, sempre en col·laboració amb altres persones i entitats. Aquest treball es realitza en dos nivells: l'estudi i la reflexió, amb seminaris interns i grups de treball; i la difusió a través d'actes públics, presència a xarxes socials i la publicació dels Quaderns CJ, que s'editen en català, castellà i anglès i arriben a 50.000 persones arreu del món. Més informació a www.cristianismeijusticia.net i descarregant el [dossier de premsa de CJ](#)